

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ТРАНСПОРТНА СИСТЕМА МІСТА. АДАПТИВНЕ КЕРУВАННЯ РУХОМ.

Алексієв О.П., Алексієв В.О., Неронов С.М., Дьяков А.Е.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Харків

Харків просунувся шляху впровадження в Україні інтелектуальної системи міського транспорту. До чемпіонату Європи 2012 року КП «Харківпасстрас» розробило кілька програм для комп'ютеризації управління дорожнім рухом: єдиний шлях, GPS-навігаційна система, єдина міська транспортна система. [1]. У 2011 році Харків взяв курс на комплексну GPS-навігаційну систему на всіх транспортних засобах громадського призначення. З середини року на всіх мобільних телефонах Miskelektrotrans працює GPS-навігатор. Крім того, транспортна інфраструктура поступово наближається до створення в місті простої транспортної системи, яка дозволяє якісно та ефективно регулювати пасажиропотік та реагувати на будь-яку ситуацію на дорогах. [2]. На сьогодні Україна вже розробила Національну стратегію розвитку транспортної системи в Україні до 2030 року. Ця стратегія була написана за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні, Світового банку та за участі представників регіонів, міст та громадськості [3]. Цей документ охоплює такі завдання: - стимулювання впровадження інноваційних технологій (смартінфраструктури та смарт-мобільності) та інтелектуальних транспортних систем; - поширення використання "хмарних" технологій зберігання даних, віртуалізації, центрів обробки даних тощо; - підвищення пропускної спроможності дорожньої мережі шляхом впровадження інтелектуальних транспортних систем; - впровадження систем автоматизованого контролю збереження вантажів під час транспортування всіма видами транспорту; Національна стратегія розвитку транспортної системи в Україні до 2030 року також включає в себе забезпечення інноваційного розвитку транспортної галузі, а саме: - використання високотехнологічного рухомого складу на залізницях, автомобільних дорогах та водних шляхах (забезпечення розвитку нових

видів транспорту - електромобілі, швидкісні поїзди тощо); - створення модернізованої високотехнологічної транспортної інфраструктури, включаючи розбудову мережі логістичних систем інноваційного типу для обслуговування пасажирів та обробки вантажів, формування інтелектуальних транспортних систем; - створення надійно функціонуючої клієнтоорієнтованої національної мультимодальної транспортної мережі, яка забезпечує зручність інтерфейсу взаємодії користувача з транспортною системою та інформаційну прозорість; - організація ефективного інформаційного супроводу бізнес-процесу “торгівля - транспорт”, зокрема впровадження єдиної системи управління інформаційними потоками під час транспортування вантажів та “дружнього” інтерфейсу взаємодії між замовником перевезень та їх безпосереднім виконавцем; - реалізація стратегії (виконання програми) розвитку цифрових транспортних коридорів та електронної логістики шляхом впровадження безпаперової торгівлі, взаємного визнання електронних товаросупровідних документів та надання трансграничних транспортних послуг [4]; - впровадження інноваційних рішень та кращих світових практик проведення митних та інших контрольних процедур під час здійснення перевезень; - впровадження інтелектуальних транспортних систем та систем управління рухом на наземному та водному транспорті (ERTMS, ITS, SST та LRIT, RIS; СМАРТ-тахографи); - використання європейської навігаційної супутникової системи (Galileo) та технології навігації GNSS [5] Також одним із останніх здобутків у сфері розвитку в Україні ІТС є те, що Міністерство інфраструктури України ініціює проєкт з оцифрування мережі місцевих автошляхів для забезпечення збору геокоординат доріг, а також 60 створення окремої бази даних і сервісу для паспортизації місцевої мережі, які будуть доступні всім обласним державним адміністраціям. Про це повідомив Міністр інфраструктури України Владислав Криклій в жовтні 2020 року під час круглого столу “Місцеві дороги – 2020: підбиття попередніх підсумків ремонтно-будівельного сезону” [6]

Розумний міський транспорт - це використання електронних, бездротових та Інтернет-технологій, що забезпечують доступ до розумніших, безпечніших та швидших подорожей між двома пунктами у великому місті. Він надає міській владі багату інформацію та контроль за транспортними потоками.

Міста, які бажають стати розумним містом, найчастіше починають із розбудови інтелектуальної транспортної інфраструктури у формі Інтелектуальної транспортної мережі (ІТН). ІТН включає:

- систему управління громадським транспортом;
- інформаційна систему маршруту та електронний розклад руху;
- систему безпеки та керування транспортним засобом;
- єдиний тариф[7].

Література:

1. Никифорок О.І. Модернізація наземних транспортних систем України /О.І. Никифорок ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозув. НАН України". – К., 2014. – 414 с
2. Інтелектуальні транспортні системи в Україні / А. Р. Гайков, О. П. Євсєєва, О. В. Баранов, В. Ю. Баранов // Вісник НТУ «ХП». Серія: Автомобілета тракторобудування. – Х. : НТУ «ХП», 2014. – No 9 (1052). – С. 106-112. –Бібліогр.: 3 назв. – ISSN 2078-6840.
3. Про схвалення Транспортної стратегії України на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р /Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-p#Text> (дата звернення 10.10.2020)
4. Доля В.К. Методы организации перевозок пассажиров в городах. –Харьков: Основа, 1992. – 144 с
5. Інтелектуальні транспортні системи в Україні / А. Р. Гайков, О. П. Євсєєва, О. В. Баранов, В. Ю. Баранов // Вісник НТУ «ХП». Серія: Автомобілета тракторобудування. – Х. : НТУ «ХП», 2014. – No 9 (1052). – С. 106-112. –Бібліогр.: 3 назв. – ISSN 2078-6840.
6. Мінінфраструктури розпочинає проєкт з оцифрування місцевихавтошляхів: проєкт/ Міністерство інфраструктури України. URL:<https://mtu.gov.ua/news/32252.html>
7. Smart city mobility. URL: <https://mobility.here.com/learn/smart-citymobility/smart-city-mobility-7-major-cities-getting-it-right>